

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту

Володимир ГОРНИК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

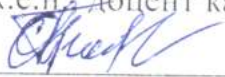
освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна, заочна

:

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК си́лабусу к.е.н., доцент кафедри фінансів та обліку

Ольга ПИЛИПЕНКО

(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри *фінансів та обліку*

Протокол № 1 від 29.08.2024

Завідувач кафедри

Анатолій ПУТІНЦЕВ

(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми *Фінанси, банківська справа та страхування*

К.е.н., доцент кафедри фінансів та обліку

Ольга ПИЛИПЕНКО

(підпис)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Фінансовий аналіз, ОК.30
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	4 рік навчання, 7 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	4 кредити, 120 годин (16 годин лекції, 32 годин семінари, 72 години самостійної роботи)
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Екзамен
6. Інформація про консультації	https://classroom.google.com/c/NTU1NDI5MDkxODAy
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Пилипенко Ольга Олегівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	pylypenko.olha@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	<p>Фінансовий аналіз - фахова дисципліна для формування компетентностей бакалаврів за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.</p> <p>Знання основ фінансового аналізу має важливе значення для використання методів, прийомів та моделей фінансового аналізу для обґрунтування та оптимізації управлінських рішень, спрямованих на захист і розвиток власного бізнесу. Уміння застосовувати аналітичні інструменти необхідне власникам бізнесу для збільшення рентабельності капіталу, своєчасної реалізації заходів щодо управління фінансовою стійкістю, визначення резервів</p>

	рентабельності, поліпшення платоспроможності та ліквідності підприємства; кредиторам та інвесторам - для ліквідації ризиків за позиками і вкладками, вибору оптимальних інвестиційних проектів.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	<p>Метою дисципліни "Фінансовий аналіз" є оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення аналізу фінансової діяльності підприємств різних форм власності та галузей економіки в сучасних ринкових умовах.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни: формування у студентів знань з використання методики фінансового аналізу, спираючись на комплекс економіко-математичних і статистичних методів і прийомів, для виявлення резервів підвищення ефективності діяльності підприємства.</p>
Пререквізити	Фінанси, Мікроекономіка, Статистика, Фінанси підприємств, Податкова система, Бухгалтерський облік та інші.
Постреквізити	Фінансова діяльність суб'єктів господарювання
Формат проведення дисципліни	<p>В рамках навчального процесу будуть використовуватися форми та методи: тести; командні проекти; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; бесіди і дискусії, кейс-технології.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовується платформа Google Classroom, лекції та семінарські заняття проводяться за допомогою програми електронної комунікації Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватись через Telegram</p>

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при

вивченні навчальної дисципліни

Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти наступними **компетентностями**:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

Програмні результати навчання:

РН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

РН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

РН06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

РН09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Тематика та зміст навчальної дисципліни

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Значення та теоретичні засади фінансового аналізу	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	Лекція, семінар	усне опитування/тестування /розв'язування задач	4
Тема 3. Аналіз майна підприємства	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4

Тема 4. Аналіз оборотних активів	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 5. Аналіз ділової активності підприємства	Лекція, семінар	усне опитування/тестування/ розв'язування задач	4
Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності	Лекція, семінар	усне опитування/тестування/ розв'язування задач	4
Тема 7. Аналіз капіталу підприємства	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 8. Показники фінансової стійкості підприємства та їх характеристика	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 9. Аналіз руху грошових потоків	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 10. Комплексний аналіз прибутку рентабельності підприємства	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 11. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутства	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 12. Аналіз кредитоспроможності підприємства	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4

4. Інформація про індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо фінансів підприємств.

В залежності від кола наукових інтересів студенти готують творче завдання у вигляді аналітичного огляду, яке є основою доповіді на студентській науковій конференції.

Практикум: Складання сенканів про фінанси підприємств, аналіз фінансових звітів, розрахунки фінансових коефіцієнтів, ймовірності банкрутства, вирішення задач за тематикою дисципліни.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни може передбачати приєднання кожного здобувача до навчального середовища Google

Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для обміну думками.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

6. Політика дисципліни

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Після здійснення вибору даної дисципліни (для вибіркових дисциплін), вона стає обов'язковою для вивчення та включається до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.

- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.

- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.

- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.

- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. Система оцінювання та вимоги.

Контроль знань студентів здійснюється на семінарських та індивідуальних заняттях, які проводяться з метою відпрацювання поточної заборгованості, або отримання поглиблених знань з окремих питань фінансового менеджменту.

Поточний контроль здійснюється в процесі проведення семінарських і практичних занять. Метою цих занять є перевірка засвоєння студентами теоретичного матеріалу і вміння застосовувати набуті знання при вирішенні окремих завдань, ситуаційних задач. Перевірка може здійснюватися в процесі усного опитування, під час тестування і розв'язання ситуаційних задач на практичних заняттях.

Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю	Методи поточного контролю
Контроль на семінарських (практичних) заняттях	<ul style="list-style-type: none"> - вибіркоче усне опитування - фронтальне усне опитування - написання диктантів з дисципліни «Фінансовий аналіз» - стандартизоване опитування за тестовими завданнями - письмова робота (до 45 хв.) - виконання практичних завдань
Контроль на лекції	<ul style="list-style-type: none"> - вибіркоче експрес-опитування - фронтальне стандартизоване опитування за картками або тестами

Умови визначення навчального рейтингу з курсу «Фінансовий аналіз»

Робота протягом семестру	модуль 1	35	ЗМ1	5
			ЗМ2	5
			ЗМ3	5
			ЗМ4	5
			ЗМ5	5
			ЗМ6	5
	модуль 2	35	ПМК1	5
			ЗМ7	5
			ЗМ8	5
			ЗМ9	5
			ЗМ10	5
			ЗМ11	5
			ЗМ12	5
			ПМК2	5

Індивідуальна робота, наукова робота	10
Екзамен	20
Всього	100

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та за шкалою ECTS наступним чином:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Базилінська, О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посіб. / О. Я. Базилінська. – К. : ЦУЛ, 2016. 328с.
2. Мних Є.В.Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. :Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с.
3. Фінансовий аналіз : навч. посіб. /С. І. Самайчук, В. М. Крикунова, Н. С. Танклевська; ДВНЗ "Херсон. держ. аграр. ун-т". Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. - 215 с.
4. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Н. О. Ковальчук, Л. С. Гаватюк, Н. І. Єрмічук ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2019. - 336 с.
5. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Брагинець О. В., 2018. - 522 с.
6. Фінансовий аналіз: теорія і практика (у схемах і таблицях) : навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна ; Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів : Брагинець О. В. , 2019. - 435 с.

Допоміжні

7. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. / За заг. ред. Школьник І. О. [І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 368 с.

8. Економічний аналіз: методологія, організація, методика, практикум: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / К. Д. Гурова, К. Д. Ганін ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. - 3-тє вид., перероб. та допов. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2019. - 328 с.
9. Економічний аналіз: навч. посіб. / Г. Ю. Міщук, Т. М. Джигар, О. О. Шишкіна ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2017. 155с.
10. Економетричний аналіз інноваційної діяльності підприємств: навч. посіб. / Єлейко В. І. та ін.; Цетр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. - 219 с. Пилипенко О.О., Румик І.І. Антикризове управління при реалізації санаційних заходів підприємства. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №3 (63). С. 51-60. URL: <http://snku.krok.edu.ua/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/427> <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-63-51-60>
11. Pylypenko, O., Matviienko, H., Putintsev, A., Vlasenko, I., & Onyshchuk, N. (2022). Government Tax Policy in the Digital Economy: Política Fiscal Estatal en la Economía Digital. *Cuestiones Políticas*, 40(72), P. 279-296. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4072.15>
12. Румик І.І., Пилипенко О.О. Фінансове забезпечення підприємств: можливості використання когнітивного моделювання. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. №2 (66). С. 44-52. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-66-44-52>
13. Очередыко С.В., Пилипенко О.О. Макроекономічні передумови забезпечення фінансової стійкості виробничо-торгівельних підприємств. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку*. Матеріали V Міжнародної конференції, Київ. 7 грудня 2023. <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2023/paper/view/1841>
14. Кузьмінський, В., Пилипенко, О., Попович, Д. Фінансово-господарська діяльність та податок на прибуток підприємств: контроверсійність інтересів. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2023. №4(72), с.20–28. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-20-28>

15. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
 16. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
 17. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
 18. Журнал Фінанси України. URL: http://finukr.org.ua/?page_id=17&mode=view&lang=uk&year=2020&issueno=1
 19. Журнал Актуальні проблеми економіки URL: www.economy.in.ua
 20. Журнал Ефективна економіка URL: www.economy.nayka.com.ua

Назва теми	Рекомендовані джерела інформації до теми (основна література; допоміжна література; інформаційні ресурси в мережі Інтернет)
Тема 1.	1-4, 8, 10
Тема 2.	4-6, 8, 14, 18
Тема 3.	7-14, 18-20
Тема 4.	4-8, 10-14, 15-20
Тема 5.	8-12, 14, 16
Тема 6.	4-6, 8-13, 17
Тема 7.	1-8, 14, 16-20
Тема 8.	4-8, 10-14, 16-18
Тема 9.	1-8, 10, 12, 15-20
Тема 10.	4-8, 10-14, 19
Тема 11.	1-8, 10, 12, 16-20